

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 168/06-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. mája 2006 predbežne prerokoval sťažnosť J. H., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, ktorou namietal porušenie čl. 12 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a základných práv podľa čl. 19, čl. 47 ods. 2 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 9 T 1/05 z 24. marca 2005, postupom Okresnej prokuratúry Žilina vo veci vedenej pod sp. zn. 3 Pv 611/05 a postupom Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva policajného zboru, odboru skráteného vyšetrovania Žilina vo veci vedenej pod sp. zn. ČVS: ORP-1158/1-OSV-ZI-2005, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. apríla 2006 doručená sťažnosť J. H. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia čl. 12

ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základných práv podľa čl. 19, čl. 47 ods. 2 a čl. 49 ústavy rozsudkom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 9 T 1/05 z 24. marca 2005. Túto sťažnosť sťažovateľ doplnil podaním doručeným ústavnému súdu 11. mája 2006, v ktorom oproti pôvodnej sťažnosti namietal navyše aj porušenie čl. 12 ods. 4 ústavy postupom Okresnej prokuratúry Žilina (ďalej len „okresná prokuratúra“) vo veci vedenej pod sp. zn. 3 Pv 611/05 a postupom Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva policajného zboru, odboru skráteného vyšetrovania Žilina (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) vo veci vedenej pod sp. zn. ČVS: ORP-1158/1-OSV-ZI-2005.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol, že bol namietaným rozsudkom *„... odsúdený v zmysle § 8 ods. 1, k § 241 ods. 2 Tr. zák. a § 241a ods. 2 Tr. zák. pre trestný čin znásilnenia v štádiu pokusu, ktorý som nevykonal a ktorý mi nebol nijakým spôsobom preukázaný a dokázaný“*.

K porušeniu označených práv sťažovateľa malo podľa obsahu sťažnosti dôjsť najmä tým, že okresný súd neakceptoval jeho výhrady k ustanovenému obhajcovi ani žiadosti o jeho výmenu, nedoplnil dokazovanie v zmysle jeho požiadaviek, nesprávne posúdil a vyhodnotil skutkový stav. Vzhľadom na to je sťažovateľ presvedčený o zaujatosti okresného súdu, ako aj orgánov činných v trestnom konaní voči jeho osobe.

Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ 11. apríla 2005 odvolanie, ktoré Krajský súd v Žiline uznesením zo 4. mája 2005 zamietol ako oneskorene podané.

Sťažovateľ sa zmieňuje aj o tom, že 29. marca 2005 podal podnet na podanie sťažnosti pre porušenie zákona na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“), ktorý však bol odložený. Ďalší podnet sťažovateľa z 19. decembra 2005 vybavila generálna prokuratúra vyrozmenním, v ktorom mu oznámila, že síce zistila v jeho trestnej veci porušenie zákona, avšak v jeho prospech.

Odvolávajúc sa na uvedené dôvody žiada sťažovateľ ústavný súd o „... vyžiadanie a dôkladné preštudovanie celého spisu vzťahujúceho sa na vec sp. zn. 9 T 1/05 zo dňa 24. 3. 2005 a následné zrušenie tohto rozsudku, ako i dôkladné preskúmanie celej veci a prehodnotenie výrokov a rozsudku Okresného súdu v Žiline (...)“.

V doplňujúcom podaní k sťažnosti z 5. mája 2005 sťažovateľ uviedol: „Dňa 4. 4. 2005 som podal písomné Trestné oznámenie na ORPZ Žilina pre Trestný čin krivej výpovede podľa § 175 ods. 1 písm. a), ods. 2 Tr. zák. a pre Trestný čin ohovárania v zmysle § 206 ods. 1 Tr. zák. na G. S., ktorá vypovedala v trestnom konaní, ktoré sa týka veci a sťažnosti, ktorú som podal na Ústavný súd SR.

Nakoľko som dvakrát po sebe dostal uznesenie ORPZ Žilina o zastavení trestného stíhania a následne dvakrát po sebe uznesenie Okresnej prokuratúry o zrušení a nariadení nového šetrenia, nakoľko neboli vykonané pokyny prokurátora pre vyšetrovateľa, som dospel k záveru, že vyšetrovací orgán porušil moje práva vyplývajúce mi z Ústavy SR, pretože nesplnil nariadenia prokurátora, a tým porušil zákon v zmysle § 149 ods. 6 (orgán, ktorému bola vec vrátená na doplnenie a nové prejednanie, je pri novom rozhodovaní viazaný právnym názorom, ktorý vo veci vyslovil nadriadený orgán a je povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie tento orgán nariadil) Trestného poriadku.

Nakoľko vyšetrovací orgán viackrát po sebe porušil zákon v zmysle Trestného poriadku, som presvedčený, že sa jedná o úmyselné poškodzovanie mojich práv a slobôd vyplývajúcich mi z Ústavy SR čl. 12 ods. 1 a 4 a čl. 19.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez jeho prítomnosti.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom okresného súdu sp. zn. 9 T 1/05 z 24. marca 2005

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu (do základných práv alebo slobôd sťažovateľa). Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Podľa zistenia ústavného súdu rozsudok okresného súdu sp. zn. 9 T 1/05 z 24. marca 2005 nadobudol právoplatnosť v deň jeho vyhlásenia.

Sťažovateľ sa na ústavný súd obrátil so sťažnosťou podanou na poštovú prepravu 15. apríla 2006 doručenou ústavnému súdu 20. apríla 2006, pričom so zreteľom na zákonnú

dvojmesačnú lehotu na podanie sťažnosti bol posledným dňom na jej podanie utorok 24. máj 2005. Z uvedeného je zrejmé, že sťažnosť bola podaná takmer rok po uplynutí lehoty ustanovenej pre tento typ konania pred ústavným súdom.

Ústavný súd preto musel sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde bez toho, aby sa zaoberal opodstatnenosťou v nej uvedených námietok, odmietnuť ako podanú oneskorene.

2. K namietanému porušeniu označených práv postupom okresnej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. 3 Pv 611/05 a postupom okresného riaditeľstva vo veci vedenej pod sp. zn. ČVS: ORP-1158/1-OSV-ZI-2005

Porušenie namietaných základných práv odvíja sťažovateľ od toho, že okresná prokuratúra uznesením sp. zn. 3 Pv 611/05 z 2. novembra 2005 zastavila trestné stíhanie vo veci trestného činu ohovárania podľa § 206 ods. 1 Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“) v súbehu s trestným činom krivej výpovede a nepravdivého znaleckého posudku podľa § 175 ods. 1 písm. a) Tr. zák. začaté uznesením okresného riaditeľstva sp. zn. ČVS: ORP-1158/1-OSV-ZI-2005 zo 16. mája 2005 na základe jeho trestného oznámenia. Toto uznesenie okresnej prokuratúry Krajská prokuratúra v Žiline uznesením sp. zn. 2 Kpt 749/05 z 21. novembra 2005 zrušila a prikázala, aby sa vo veci znovu konalo a rozhodlo. Nadväzne na to okresné riaditeľstvo uznesením sp. zn. ČVS: ORP-1158/1-OSV-ZI-2005 z 13. marca 2006 trestné stíhanie v predmetnej veci opäť zastavilo, avšak aj toto uznesenie okresná prokuratúra uznesením sp. zn. 3 Pv 611/05 z 13 apríla 2006 ako neopodstatnené zrušila, konštatujúc, že poverený príslušník okresného riaditeľstva postupoval síce v konaní v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku, no aj napriek tomu jeho uznesenie o zastavení trestného stíhania je predčasné, keďže nesplnil pokyn prokurátora z 30. mája 2005 a nevykonal všetky úkony potrebné pre objasnenie veci. Uvedený postup orgánov činných v trestnom konaní považuje sťažovateľ za poškodzovanie svojich práv a slobôd vyplývajúcich z označených článkov ústavy.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ sa v tomto prípade domáha, aby ústavný súd na základe ním namietaných pochybení orgánov činných v trestnom konaní v počiatočnom štádiu trestného stíhania vyslovil porušenie jeho označených práv.

Ústavný súd pripomína, že ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade preskúmavania právoplatne skončených vecí. V danej veci sa preto ústavný súd nezaoberal argumentáciou sťažovateľa, pretože aj v prípade opodstatnenosti jeho tvrdení existujú možnosti nápravy v ďalšom priebehu trestného (prípravného) konania.

Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným orgánom verejnej moci, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. III. ÚS 207/04, I. ÚS 34/05, I. ÚS 127/05).

V odôvodnení uznesenia okresnej prokuratúry sp. zn. 3 Pv 611/05 z 13. apríla 2006, ktorým bolo ako neopodstatnené zrušené uznesenie okresného riaditeľstva sp. zn. ČVS: ORP-1158/1-OSV-ZI-2005 z 13. marca 2006, sa okrem iného uvádza: „*Povinnosťou povereného príslušníka PZ preto v ďalšom konaní bude poškodeného J. H. vypočítaný obsah jeho oznámenia a následne opätovne rozhodnúť o spôsobe ukončenia prípravného konania. Po ustálení skutkových zistení nie je vylúčené, že trestné stíhanie bude opätovne zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. a) Tr. por.*“

V nadväznosti na uvedené ústavný súd ďalej poznamenáva, že trestné konanie je od svojho začiatku až po jeho skončenie procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat' pochybenie znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré nebolo odstránené v jeho priebehu

(III. ÚS 64/04). Z obsahu sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že v danej veci bolo na základe podnetu sťažovateľa ním namietané rozhodnutie okresného riaditeľstva zrušené a vo veci sa bude opäť konať.

Z toho dôvodu námietky sťažovateľa týkajúce sa porušenia jeho práv treba v kontexte uvedeného považovať za predčasné, ústavný súd jeho sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Oneskorenosť podania sťažnosti ani nedostatok právomoci na jej prerokovanie nemožno odstrániť a vzhľadom na to už ústavný súd nevyzýval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí jeho sťažnosti (najmä nepredloženie splnomocnenia na jeho zastupovanie advokátom podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. mája 2006